CNCD a decis că Cristian Tudor Popescu i-a discriminat și i-a ofensat pe ortodocși prin afirmațiile legate de moaștele și pelerinajul Sfântului Dimitrie

CNCD, a judecat petiția pe care am adresat-o, după ce Cristian Tudor Popescu a batjocorit la radio și în presa scrisă moaștele Sfântului Dimitrie, pelerinajul și participarea ortodocșilor la acel pelerinaj.

În motivarea sa, CNCD a scris despre afirmațiile lui Cristian Tudor Popescu cu privire la moaștele și pelerinajul Sfântului Dimitrie:

> *...Un conținut profund ostil, degradant, ofensator și umilitor la adresa credincioșilor ortodocși, având efecte negative față de percepția acestora ca o comunitate", că "comparația cu hoituri exprimă un mesaj ofensator adus la adresa credincioșilor ortodocși, deoarece exprimarea folosită are ca sinonim cuvinte cu încărcătură negativă (ex. stârv, cadavru intrat în putrefacție). Pentru credincioși, prezența moaștelor reprezintă un miracol la care ei se închină, miracolul constând tocmai în conservarea acestor trupuri în timp, fără intervenții exterioare, în accepțiunea lor, moaștele reprezentând «rămășițe trupești, conservate în mod supranatural, prin harul lui Dumnezeu»... Acțiunea de a săruta moaștele reprezintă un semn de respect și plecăciune, de smerenie față de trupurile sfinte, precum și obținerea de binecuvântare".*
> *Prin folosirea acestor cuvinte, care accentuează în mod negativ și deliberat elementele pe care se bazează credința enoriașilor creștin ortodocși, se duce în derizoriu semnificația sărbătorii creștine și a pelerinajului".*
> *Mesajul este explicit discriminatoriu: a compara creștinii ortodocși, enoriașii bisericii creștin ortodoxe, cu maimuțele antropoide sau meduzele reprezintă o gravă atingere asupra persoanelor care aparțin religiei creștin ortodoxe, atingând demnitatea acestora prin impactul social pe care îl creează. Conținutul mesajului creează o atmosferă ostilă, degradantă și umilitoare la adresa practicanților creștin ortodocși, potrivit art. 2 alin (1) coroborat cu art. 15 din*

OUG nr. 137/2000”.

Pentru că, în ciuda faptului că a fost găsit vinovat de incitare la ură și discriminare față de credincioșii ortodocși, CNCD nu a aplicat decât sancțiunea avertismentului, care nici nu e prevăzută în OUG 137/2000, am contestat hotărârea în contencios administrativ, așteptând să văd ce va decide justiția.
Partea bună este ca instituția afirmă deschis că batjocorirea simbolurilor religioase ale românilor ortodocși reprezintă o depășire a limitelor libertății de exprimare, este o formă de discriminare și de incitare la ură și dispreț contra creștinilor ortodocși.

Sub acest aspect, motivarea CNCD e impecabilă, merită folosită în spețe viitoare pe această temă, motiv pentru care v-am și pus-o la dispoziție. Din păcate, în arhiva CNCD nu există încă formatul pdf, pentru că a hotărârea are o eroare materială în titlu (2020 în loc de 2021) și probabil nu au înregistat-o pe site cum trebuie. O puteți căuta, poate aveți mai multe șanse să o găsiți.

Un detaliu pe care il consider important. În aceeași perioadă, Popescu a scris o compunere numită „Satana în sutană”, în care se răfuia cu patriarhul Daniel.

La CNCD s-au înregistrat 800 de plângeri față de acel articol, pe când față de afirmațiile blasfematoare la adresa moaștelor sfântului Dimitrie și a tradiției pelerinajului eu, personal, nu știu să mai fi fost o altă plângere.

Asta se numește episcopolatrie, adorarea unui episcop, și eretic, în acest caz, mai presus de Dumnezeu și de Sfinții Săi! Să ne păzească Dumnezeu!

Urmare a celor 800 de plângeri în apărarea patriarhului, Popescu a fost amendat cu 5000 de lei. Pentru că nu au curs plângerile referitoare la batjocorirea Sfintelor Moaște ale Sfântului Dimitrie, a primit avertisment.

Asta spune ceva despre falsa spiritualitate de tip ecumenist a compatrioților noștri membri formal ai Bisericii Ortodoxe Române. Din păcate.

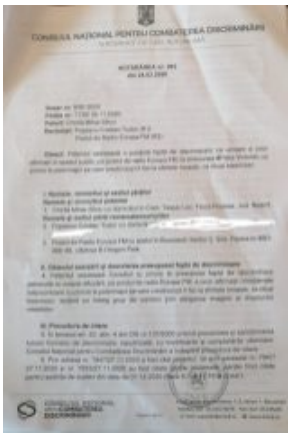

CONSILIUL NATIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

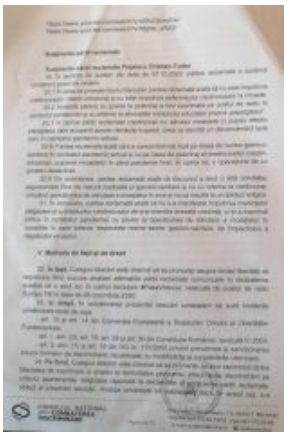

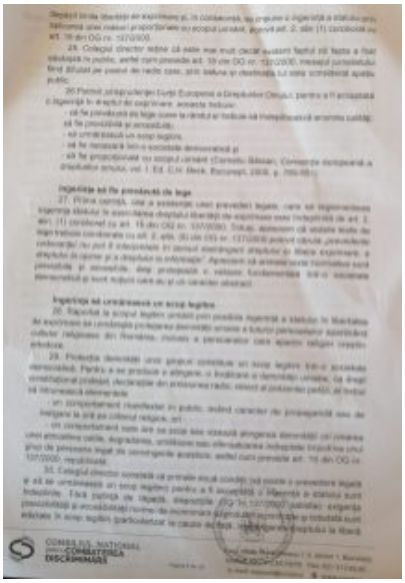

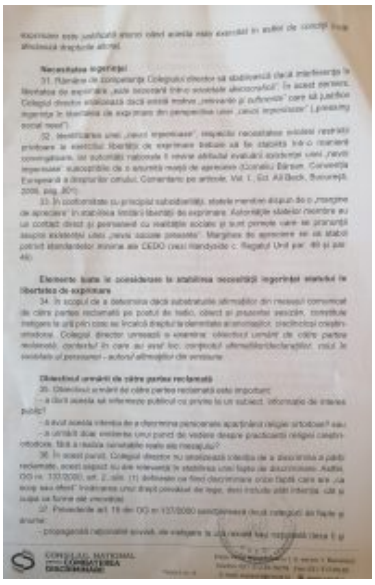

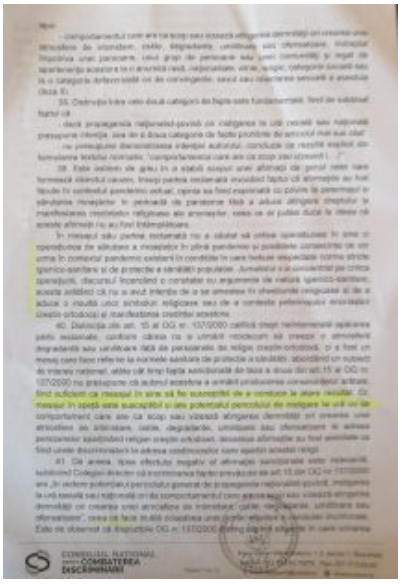

83. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscută în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului) prevede, la art. 10, alin. 2, limitarea libertății de exprimare: *„Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești."* Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: *„comportă îndatoriri și responsabilități"*. Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție."*

84. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în conținuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
- accesibilitatea;
- precizitatea;
- previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

85. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care enumerăm:

- libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. Handyside împotriva Regatului Unit, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. Handyside împotriva Regatului Unit, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49), astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimă să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează pe alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres în treburile umane; statele au o marjă

de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. Otto-Preminger-Institute împotriva Austriei, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

- în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate, chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsată prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație lasă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. Otto-Preminger-Institute împotriva Austriei, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);

- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. Gunduz împotriva Turciei, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);

- anumite expresii concrete reprezintă un îmbraț al uni, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. Jersild împotriva Danemarcei [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);

- atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. Norwood împotriva Regatului Unit, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);

- presa joacă un rol esențial într-o societate democratică, deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă una din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. Lingens împotriva Austriei, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

- presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. Jersild împotriva Danemarcei [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

- nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. Jersild împotriva Danemarcei [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

86. Situația din România este cât se poate de clară privind legalitatea restrângerii. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate, existând și o protejare a dreptului la demnitate prevăzută prin art. 15 al OG nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, cu sancțiuni evidente, iar legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja în principal, reputația și

Faţă de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu un număr de nouă voturi "pentru" şi unul "împotrivă" cu privire la aplicarea sancțiunii din numărul total al membrilor prezenţi la şedinţă,

COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂŞTE:

1. Constatarea existenţei unui tratament diferenţiat, discriminatoriu, pe criteriul apartenenţei religioase, conform art. 2, alin.(1) şi art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Aplică sancțiunea cu avertisment pentru partea reclamată Popescu Cristian-Tudor, cu domiciliul în București, Sector 1, Str. Feroviarilor nr. 52, ap.1, pentru faptele prevăzute la art. 2, alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000, potrivit art. 5 alin. (2) şi art. 7 alin. (3) din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, cu modificările şi completările ulterioare.
3. O copie a hotărârii se va comunica părţilor.

VI. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul

VII. Calea de atac şi termenul în care se poate exercita
Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanţa de contencios adsministrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare, republicată şi a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 24.02.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, GRAMA HORIA– membru, MOȚA MARIA– membru, LAZĂR MARIA – membru, HALLER ISTVAN – membru, – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, JURA CRISTIAN – membru, POPA CLAUDIA SORINA - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Redactat/Motivat: AND/FL
Data: 04.05.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Naţional pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii şi care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare şi a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

Piaţa Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, Bucureşti
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro